23042025
Tuuli Tuunanen
p. 0504560803

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 11/2025 vp) - Perheenyhdistäminen

Hallintovaliokunta on pyytänyt kirjallista vastinetta otsikkoasiassa annetuista asiantuntijalausunnoista sekä perustuslakivaliokunnan lausunnosta (PeVL 11/2025 vp). Sisäministeriö lausuu kunnioittaen seuraavaa:

1. Vähimmäisikävaatimus (38 a §)

Oikeusministeriö huomauttaa, että ulkomaalaislain 69 a § mahdollistaa perhesidepäätöksen tiedoksi antamisen myöhemmin kuin yhdeksän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä, jos kyse on poikkeuksellisista olosuhteista, ja että esitöiden mukaan poikkeukselliset olosuhteet asian käsittelyn aikana voivat tarkoittaa esimerkiksi poikkeuksellisen vaikeaa tapausta, ulkomailla tapahtuvan suullisen kuulemisen vaatimaa poikkeuksellisen pitkää aikaa taikka lisäselvitysten tai lausuntojen hankkimista (HE 198/2005 vp, s. 17).
Maahanmuuttovirasto totesi samassa asiasta, että ratkaisu voi johtaa siihen, että kyseisten hakijoiden hakemusten käsittelyaika voi olla useamman vuoden. Tämä näkyisi myös perhesideperusteisten oleskelulupahakemusten käsittelyaikojen keskiarvossa.

Sisäministeriön kanta: Lain 69 a §:n mukaan perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta koskeva päätös on annettava hakijalle tiedoksi viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä mutta poikkeuksellisissa olosuhteissa päätös voidaan antaa tiedoksi myöhemmin. Pykälän tarkoituksena on varmistaa, että päätökset perhesidehakemuksiin lähtökohtaisesti annetaan tiedoksi perheenyhdistämisdirektiivin edellyttämällä tavalla yhdeksän kuukauden määräajassa. Vähimmäisikää koskevan sääntelyn osalta on huomioitava myös ehdotettu 114 §:n 3 momentti, joka sisältää pakolaisaseman saaneiden perheenjäsenelle poikkeuksen toimeentuloedellytyksestä, jos perheenjäsenen hakemus jätetään niin sanotussa kolmen kuukauden määräajassa. Kyseessä on keskeinen oikeus, jonka toteutuminen tulee varmistaa yhteensovittamalla se vähimmäisikävaatimuksen kanssa. Tämän johdosta on välttämätöntä, että kolmen kuukauden määräajan katkaisevan perheenjäsenen oleskelulupahakemuksen voisi näissä tilanteissa tehdä silloinkin, kun vähimmäisikä ei vielä ole täyttynyt. Käytännössä se tarkoittaa, että oleskelulupahakemus jäisi odottamaan ratkaisua yli laissa säädetyn yhdeksän kuukauden, mahdollisesti melko pitkäänkin. Sisäministeriö on arvioinut, että näissä tilanteissa kyse on 69 a §:ssä tarkoitetusta pidemmän käsittelyajan mahdollistavasta poikkeuksellisesta olosuhteesta, koska tavoitteena on varmistaa hakijan oikeuksien täysimääräinen toteutuminen. Sisäministeriö ei sinänsä näe estettä sille, etteikö vähimmäisikää (38 a §), toimeentuloedellytystä koskevaa kolmen kuukauden määräaikaa (114.3 §) sekä perhesideperusteisen hakemuksen käsittelyaikaa (69 a §) olisi mahdollista yhteensovittaa mahdollisesti myös toisenlaisella lakiteknisellä ratkaisulla. Valmistelussa on kuitenkin päädytty siihen, että nyt ehdotettu ratkaisu olisi selkein, tarkoituksenmukaisin ja yksinkertaisin.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Perhesidehakemuksen käsittelyaika näissä tilanteissa voi esitetysti olla tilastollisesti melko pitkä vaikka ei olekaan ole lainsäädännön näkökulmasta ongelmallinen. On kuitenkin huomioitava, että poikkeuksen piiriin kuuluvia tilanteita olisi arvion mukaan vuosittain vähän (vuonna 2024 jätettiin yhteensä 395 kv. suojelua saaneen puolison ensimmäistä oleskelulupahakemusta ja näistä vain osa koskee pakolaista ja näistä vain osa alle 21-vuotiaita). Tämä arvio on erityisesti suhteutettava kaikkiin kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden perhesidehakemuksiin (vuonna 2024 yhteensä 1 600) tai kaikkiin perhesidehakemuksiin (vuonna 2024 yhteensä 23 700).

Maahanmuuttoviraston mukaan perhesidehakemuksissa on lainsoveltamisen kannalta haastavaa, jos edellytyksistä ei ole säädetty mitään poikkeamismahdollisuutta, koska kaikessa lasta koskevassa päätöksenteossa tulisi huomioida aina lapsen etu ja luvan myöntämättä jättämistä harkittaessa tulisi tehdä ulkomaalaislain 66 a §:n mukainen harkinta.

Sisäministeriön kanta: Sisäministeriön painottaa, että lapsen edun arvioiminen (6 §) on osa perhesideperusteisen oleskelulupahakemuksen käsittelyä, samoin lain 66 a §:n mukainen harkinta. Tässä esityksessä ei ehdoteta muutoksia niiden lähtökohtiin mutta ne soveltuvat uuteen 38 a §:ään kuten kaikkiin muihinkin edellytyksiin. Vähimmäisikävaatimuksesta ei ehdoteta säädettäväksi poikkeusta lapsen edun perusteella, koska edellytys koskee puolisolle myönnettävää oleskelulupaa ja tilanteessa, jossa perheessä on lapsi, lapsen oikeus perhe-elämään turvataan sillä, että huoltajalla on jatkossakin mahdollista saada oleskelulupa suhteessa lapseen ja lapsella suhteessa huoltajaansa.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu ja Kuntaliitto totesivat, että nuorten henkilöiden pakko- ja lumeavioliittojen ehkäisy, kotoutumisen edistäminen sekä lasten moninaiseen hyväksikäyttöön puuttuminen ovat tavoitteina kannatettavia mutta vähimmäisikävaatimuksen asettaminen ei kuitenkaan ole tehokas keino näiden ehkäisemiseksi. Vaatimukset eivät kohdistu nimenomaiseen kohderyhmään, vaan kokonaisuudessaan tiettyyn ikäryhmään kolmannen maan kansalaisia.

Sisäministeriön kanta: Sisäministeriö korostaa, että kyseessä on yksi keino muiden keinojen tueksi puuttua yhteiskunnan ja yksilön näkökulmasta erittäin haitallisiin ilmiöihin kuten pakkoavioliittoihin. Vähimmäisikävaatimus vastaa siihen huoleen, joka liittyy iän perusteella erityiseen haavoittuvuuteen joutua hyväksikäytetyksi, jos hyvin nuoren (joskin täysi-ikäisen) henkilön avioliiton perusteella saa oleskeluoikeuden Suomeen ja tuo oleskeluoikeus on sidottu toiseen henkilöön.

2. Toimeentuloedellytys

Oikeusministeriön ja **Yhdenvertaisuusvaltuutetun** mukaa ehdotuksen lapsen edun mukaisuus jää epäselväksi. Oikeusministeriö kysyi, että minkälaista muutosta alaikäisen perheenkokoajan toimeentuloedellytyksen palauttamisella käytännössä tavoitellaan, kun otetaan huomioon, että vakiintunut soveltamiskäytäntö vastasi nykytilaa myös toimeentuloedellytyksen ollessa voimassa.
Työ- ja elinkeinoministeriö totesi, että muutos lisäisi todennäköisesti jonkin verran ilman huoltajaa maassa elävien alaikäisten ja nuorten aikuisten määrää. Tämä loisi myös jonkin verran lisäresurssitarpeita sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisessä.
Poliisihallitus nosti esiin, että käytännössä lapsella ei välttämättä ole mahdollisuutta turvata perheensä toimeentuloa eikä perheenyhdistämistä hakevalla huoltajallakaan.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäministeriön kanta: Arvio mahdollisesta lisäresurssitarpeesta on oikea, mikäli maahan jatkossakin saapuisi alaikäisiä ilman huoltajaa eikä lapsella ole mahdollisuutta turvata perheen toimeentuloa eikä perhe siten saisi oleskelulupaa Suomeen. Tavoite kuitenkin on, että muutoksella olisi lasten käyttämistä maahantulon välineenä ehkäisevä vaikutus, eikä lapsia saapuisi maahan ilman huoltajaa. Lapsen mahdollisuus turvata perheen toimeentulo voi olla heikko, jonka johdosta toimeentuloedellytyksestä on perustellusti säädetty poikkeus lapsen edun perusteella. Tätä poikkeamismahdollisuutta on myös perustuslakivaliokunta painottanut aiemmin (PeVL 27/20216 vp). Tämä mahdollisuus jättää viranomaiselle tapauskohtaista harkintavaltaa. Vaikka edellytyksestä jatkossakin lapsen edun perusteella poikettaisiin, toimeentuloedellytystä koskevan kategorisen poikkeuksen poistaminen alaikäisiltä lapsilta on yksi keinoista, joilla pyritään vähentämään kannustimia lasten hyväksikäytölle. Myös hallintovaliokunta on aiemmin kiinnittänyt vakavaa huomiota siihen, että lasten käyttöä maahantulon välineenä tulee ehkäistä. Yksin liikkuvien lasten turvallisuus ja hyvinvointi ovat erityisesti matkan aikana uhattuina. Lapsikauppa, lasten salakuljetus ja lasten moninainen hyväksikäyttö ovat niin vakavia ongelmia, että yhteiskunnan tulee toiminnassaan puuttua näihin ongelmiin (HaVM 4/2004 vp).

3. Asumisaikavaatimus

Lapsiasiavaltuutetun mukaan perusteluista ei käy yksiselitteisesti ilmi, miksi kahden vuoden asumisaikavaatimus on ulotettu koskemaan myös lapsia.
Työ- ja elinkeinoministeriö lausui, että perheestä erossa olemisella on haitallisia vaikutuksia erityisesti suojelun tarpeen vuoksi maahan tulleiden muuttajien ja alaikäisenä yksintulleiden mielenterveyteen. Mielenterveyshäiriöt heikentävät toimintakykyä ja kielenoppimista ja välillisesti työllistymistä. Toimeentuloedellytys huomioiden kahden vuoden asumisaikavaatimuksella olisi vain rajallisesti kannustinvaikutusta.

Sisäministeriön kanta: Kahden vuoden asumisajan tavoitteena on edistää kotoutumista. Vaikutuksia kotoutumiseen on arvioitu esityksen luvussa 4.2.7. Perheenyhdistämisen edellytysten tiukentamisen suhde kotoutumisen edistämiseen on vaikeasti mitattavissa. Kotoutuminen on pitkä prosessi. Kotoutumiseen vaikuttaa monia eri tekijöitä, kuten henkilön taloudellinen tilanne, koulutus ja muut henkilökohtaiset olosuhteet. Asumisaikavaatimuksen (ja myös vähimmäisikävaatimuksen) seurauksena maassa olisi jatkossa mahdollisesti jonkin verran nykyistä enemmän perheestään pidempään erossa olevia kotoutujia. Perheestä erossaololla voi olla haitallisia vaikutuksia erityisesti suojelun tarpeen vuoksi maahan tulleiden ja alaikäisten yksin tulleiden mielenterveyteen. Oletuksena kuitenkin on, että mitä korkeampi perheenkokoajan kotoutumisaste on ja mitä pidemmän aikaa hän viettää kohdemaassa, sitä paremmin ja tehokkaammin myös hänen perheenjäsenensä kotoutuvat osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Kotoutumisen ja Suomeen asettumisen näkökulmasta perheenkokoajan omalla kotoutumisella voi olla vaikutusta myöhemmin maahan saapuvien perheenjäsenten kotoutumisen edistymiseen. Perheenkokoaja voi joissakin tilanteissa olla valmiimpi vastaanottomaan perheensä, kun on ensin itse elänyt Suomessa arkielämää ja oppinut Suomen kieltä siinä määrin että esimerkiksi asiointi viranomaisissa, terveyspalveluissa ja työelämässä helpottuvat. Muutoksilla saattaa siten olla käyttäytymisvaikutuksia ihmisten toimintaan kotoutumisen näkökulmasta. Kahden vuoden asumisajasta on säädetty mahdollisuus poiketa lapsen edun perusteella. Lisäksi tavoitteena on pyrkiä ehkäisemään lumeavioliittoja, kun oleskelulupaa perhesiteen

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

perusteella ei saisi heti kun perheenkokoaja saa oman oleskeluoikeutensa. Edellytyksen vaikuttavuus on sidoksissa sen mahdollisimman laajaan soveltamisalaan.

4. Edellytys lapsen alaikäisyydestä

Lapsiasiavaltuutettu ja **Yhdenvertaisuusvaltuutettu** korostavat, että lasten yhdenvertaisuuden kannalta on ongelmallista, että suojeluasemasta riippuen alaikäisyys määritellään eri tavoin.
Perustuslakivaliokunta (PeVL 11/2025 vp) on lausunnossaan todennut, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä mutta sen mielestä yhdenvertaisuuden kannalta parempi vaihtoehto olisi kuitenkin turvapaikanhakijana Suomeen saapuneiden ja kiintiöpakolaisten yhdenmukainen kohtelu.

Sisäministeriön kanta: Alaikäisyyden määrittämisen osalta esityksessä ehdotetaan, että unionin tuomioistuimen ratkaisuihin (C-279/20, C-550/16) perustuva 38 §:n 2 ja 3 momenttien sääntely koskien kansainvälisen suojelun hakemuksen jättämishetkeä alaikäisyyden määrittämisen näkökulmasta merkityksellisenä hetkenä, rajautuisi koskemaan vain tilanteita, joissa on kyse turvapaikan saaneiden perheenyhdistämisestä. Suotuisamman sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle rajautuisi siten paitsi toissijaista ja tilapäistä suojelua saavat mutta myös kiintiöpakolaiset sillä perusteella, että he eivät tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti ”jätä hakemusta”. Siltä osin, kun on kyse alaikäisyyden määrittämistä koskevan sääntelyn soveltamisalasta, niin koska kyse ei perustuslakivaliokunnan mukaan ole säätämisjärjestyskysymyksistä, niin säännöstä ei kuitenkaan ehdoteta muutettavaksi tältä osin.

Maahanmuuttovirasto on pyytänyt tarkennusta siltä osin, edellytetäänkö jatkossa sitä, että täysi-ikäiseksi tullut lapsi on naimaton, jotta häntä voidaan pitää täysi-ikäisyydestään huolimatta alaikäisenä lapsena. Virasto on myös pyytänyt, että hallintovaliokunta täsmentää mietinnössään, millaisissa tilanteissa olisi tarkoitus myöntää täysi-ikäiselle kasvattilapselle oleskelulupa kasvattilapsena ottaen huomioon, ettei hän ole yleensä täysi-ikäisenä huoltajansa tosiasiallisessa huollossa ja tosiasiallisen huollon tarpeessa, vaikka täyttäisikin esitetyn ulkomaalaislain 38 §:n 3 momentin mukaisen alaikäisyysedellytyksen.

Sisäministeriön kanta: Alaikäisyyden määrittämistä koskevan unionin tuomioistuimen ratkaisun johdosta täysi-ikäistynyt lapsi (jälkeläinen seuraavassa sukupolvessa) tulkitaan tietyissä tilanteissa alaikäiseksi, niin että hänelle voidaan myöntää perheenjäsenen oleskelulupa suhteessa huoltajaansa. Sisäministeriön näkemyksen mukaan keskeistä asiassa on, että kyse on oleskeluluvan myöntämisestä juurikin perheenjäsenelle ja tavoitteena on suojata perhe-elämää. Näin ollen sisäministeriö katsoo, että jos lapsi perustaa oman perheen avioitumalla, enää ei olisi vastaavaa tarvetta suojata vanhemman ja lapsen perhe-elämää niin, että alaikäisyyden määrittämisestä seuraava oleskeluluvan myöntäminen olisi perusteltua tai unionin tuomioistuimen ratkaisullaan tavoitteleman oikeustilan mukaista. Kasvattilapsien osalta sisäministeriö toteaa yksinkertaisesti, että tavoitteena ei ole muuttaa niitä edellytyksiä, joiden pohjalta huoltaja/kasvattilapsi -suhdetta arvioidaan. Näin ollen, jos edellytys tosiasiallisesta huollosta tai sen tarpeesta ei täyty, niin oleskelulupaa ei ole perusteita myöntää, vaikka alaikäisyyden määrittämistä koskeva edellytys sinänsä täyttyisikin. Myös hallituksen esityksessä (s. 51) todetaan, että täysi-ikäistyneen kasvattilapsen osalta alaikäisyyden määrittämistä koskeva muutos tulisi käytännössä sovellettavaksi biologisia lapsia harvemmin. Käytännössä tosiasiallinen huolto tai sen tarve saattaisi liittyä esimerkiksi lapsen mahdollisiin erityistarpeisiin.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

5. **Ehdotettujen muutosten tavoitteet ja vaikutukset**

Ehdotettujen muutosten tavoitteiden toteutuminen nousi esiin useissa lausunnoissa. **Oikeusministeriö** katsoi lausunnossaan, että esityksessä olisi valtiosääntöisistä syistä tullut perustella, että ehdotetuilla muutoksilla on hyväksyttävä tavoite ja että ne ovat tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi. Sen mukaan esityksessä ei myöskään arvioida riittävällä tavalla sitä, miten ehdotukset ovat sopusoinnussa kansainvälisten ihmisoikeussopimusten velvoitteiden ja niiden valvontakäytännön kanssa.
Myös muun muassa Kuntaliiton ja **Pakolaisneuvonnan** näkemyksen mukaan esityksessä ei pystytä riittävän selkeästi perustella esityksen tarpeellisuutta ja esitettyjen keinojen tarkoituksenmukaisuutta. **Lapsiasiavaltuutetun** mukaan esitettyjen muutosten tarve tai tietoperustan pohja eivät välity esityksestä.

Sisäministeriön kanta: Hallintovaliokunta on aiemmin todennut pitävänsä perusteltuna sitä, että kansallisesti otetaan huomioon kansainvälisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja niistä seuraavia tarpeita tarkistaa kansallista lainsäädäntöä suhteessa muihin unionin jäsenvaltioihin (HaVM 11/2016 vp). Esityksen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti edistää kotoutumista sekä pyrkiä täydentämään olemassa olevia keinoja kitkeä yhteiskunnallisesti ja yksilön näkökulmasta haitallisia ilmiöitä, kuten lasten käyttämistä maahantulon välineenä sekä pakko- ja lumeavioliittoja ja tätä kautta edistää myös sisäistä turvallisuutta. Ehdotetut muutokset perheenyhdistämisen edellytyksiin täydentävät olemassa olevia keinoja. Lisäksi tavoitteena on saattaa perheenyhdistämistä koskeva kansallinen politiikka verrokkimaiden yleiseurooppalaiselle tasolle.

6. Lapsen etu

Perustuslakivaliokunta nosti lausunnossaan huomauttaneensa aiemmin painokkaasti, että perheenyhdistämistä koskevassa päätöksenteossa on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräyskiin ja otettava huomioon ulkomaalaislain 6 §:n sääntely lapsen edusta sekä painotti lapsen edun huomioon ottamista edelleen.
Oikeusministeriö nostaa esiin, että toimeentuloedellytyksen palauttamisen alaikäiselle lapselle, jolle on myönnetty toissijaista suojelua tai tilapäistä suojelua lapsen edun mukaisuus jää epäselväksi.
Lapsiasiainvaltuutettu korostaa, että lapsen oikeudet tulee turvata riippumatta lapselle myönnetystä suojeluasemasta. Myös **Yhdenvertaisuusvaltuutettu** korosti lasten asemaa ja moninaisia syitä sille, että lapset joutuvat eroon perheestään.

Sisäministeriön kanta: Lapsen asema ja etu on huomioitu valmistelussa. Esityksen vaikutusarviointiin sekä säätämisjärjestysperusteluihin sisältyy lapsen etua koskeva arviointi. Lapsen etu on huomioitu myös niin, että säännökset sisältävät elementtejä, joilla varmistetaan lapsen edun toteutuminen. Puolisoiden vähimmäisikävaatimus ei sisällä erillistä poikkeamisperustetta, mutta muutos ei vaikuta oleskeluluvan myöntämiseen lapsen ja huoltajan välillä. Toimeentuloedellytyksen lapsenedunmukaisuus on juurikin sitä, että sääntelyn tavoitteena on estää lasten käyttämistä maahantulon välineenä. Tavoite on, että lapsia ei lähetettäisi Suomeen yksin ja koska kyseistä ryhmää koskeva voimassaoleva systemaattinen poikkeus toimeentuloedellytykseestä voi toimia kannustimena hyväksikäyttöön, siitä ehdotetaan luovuttavan. Tapauskohtainen poikkeaminen toimeentuloedellytyksestä kuitenkin varmistaa lapsen edun toteutumisen, jota lähtökohtaa

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

myös perustuslakivaliokunta on aiemmin korostanut (PeVL 27/2016 vp). Myös asumisaikavaatimuksesta on säädetty poikkeamismahdollisuus lapsen edun perusteella.

7. Suojeluasemien eriytyminen

Useat lausunnonantajat (**oikeusministeriö, Poliisihallitus, Kuntaliitto, Yhdenvertaisuusvaltuutettu, Lapsiasiavaltuutettu**) nostivat esiin, että ehdotetuista muutoksista useat asettavat eriasteista suojelua saavat eriarvoiseen asemaan. Kyse on myös yhdenvertaisuudesta.

Sisäministeriön kanta: On totta, että toimeentuloedellytys, asumisaikavaatimus ja alaikäisyyden määrittäminen asettavat eri suojelutaustaiset perheenkokoajat erilaiseen asemaan. Asiaa tulee arvioida ennen kaikkea perustuslain yhdenvertaisuussääntelyn näkökulmasta. Tältä osin ministeriö viittaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon, jossa valiokunta ei ole pitänyt sääntelyä yhdenvertaisuusnäkökulmasta ongelmallisena. Ministeriö korostaa edelleen, että kyse erilaisista suojeluasemista, joita annetaan erilaisilla edellytyksillä. Erilaisen kohtelun tausta on pitkälti perheenyhdistämisdirektiivissä (2003/86/EY), joka asettaa rajoituksia sille, miten edellytyksiä voi soveltaa turvapaikan saaneisiin. Jos edellytyksiä halutaan ottaa käyttöön kansainvälistä suojelua saaville, niin käytännössä eri suojeluaseman saaneiden perheenyhdistämisoikeudet eriytyvät väistämättä.

8. Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Maahanmuuttovirasto toivoi täsmennystä siltä osin, onko siirtymäsäännöstä tarkoitus soveltaa tilanteessa, jossa edellinen oleskelulupa on myönnetty perhesiteen perusteella ja jatkolupaa haetaan eri perhesiteen perusteella. Lisäksi täsmennystä pyydettiin siihen, onko siirtymäsäännöstä tarkoitus soveltaa tilanteissa, joissa hakijalle on myönnetty edellinen oleskelulupa muulla perusteella kuin perhesiteen perusteella ja hakija hakee jatkolupaa perhesiteen perusteella.

Sisäministeriön kanta: Tavoitteena on suojata olemassa olevaa perhe-elämää sekä välttää tilanteita, joissa jatkolupaa ei lainmuutoksen jälkeen muuten voitaisi myöntää sen takia, että esimerkiksi voimaan tullut vähimmäisikävaatimus vielä täyty. Ei ole perusteltua, että tällaisessa asiassa tehtäisiin kielteinen päätös jatkolupahakemukseen, jonka johdosta perheenjäsen joutuisi palaamaan kotimaahansa mahdollisesti lyhyehköksi ajaksi odottamaan vähimmäisikävaatimuksen täyttymistä. Käytännössä tilanteet voisivat myös johtaa valitusprosessiin, joiden kesto huomioiden henkilö todennäköisesti ehtisi saavuttaa vähimmäisiän sen aikana. Tällainen menettely ei ole tarkoituksenmukainen hakijan eikä viranomaisen kannalta. Asumisaikavaatimuksen soveltamisala huomioiden paluu kotimaahan ei käytännössä aina edes olisi mahdollinen, jos perheenjäsenelle itselleen on myös annettu suojeluasema. Sisäministeriön mukaan siirtymäsäännös ei lähtökohtaisesti soveltuisi tilanteeseen, jossa jatkolupaa haetaan eri perhesiteen perusteella, koska siinä ei ole kyse olemassa olevan perhe-elämän suojaamisesta. Sama lähtökohta pätee tilanteisiin, joissa edellinen oleskelulupa on myönnetty muulla perusteella kuin perhesiteen perusteella.

Lakimuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 15.5.2025. Sisäministeriö tuo esiin, että lain voimaantulo 15.5. ei aikataulusyistä näytä todennäköiseltä. Sisäministeriö kuitenkin esittää lain voimaantuloa mahdollisimman pian tämän jälkeen.